

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/161/2017
Identifikačné číslo spisu: 1214201038
Dátum vydania rozhodnutia: 27.11.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Lubor Šebo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1214201038.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Slovenskej republiky, v zastúpení správcu majetku štátu Slovenská filharmónia, so sídlom Medená 3, 816 01 Bratislava, IČO: 00 164 704, zastúpenej JUDr. Milanom Švecom, advokátom so sídlom Vajnorská 98D, 831 04 Bratislava proti žalovanej CASINOS SLOVAKIA, a. s., so sídlom Miletičova 1, 821 08 Bratislava, IČO: 00 698 750, zastúpenej JUDr. Elenou Ľalíkovou, advokátkou so sídlom Podbrezovská 34, 831 06 Bratislava, o zaplatenie 47 818,05 eur s prísl., vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 21 C 72/2014, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 26. januára 2017, sp. zn. 9Co 763/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 4. júna 2014, č. k. 21 C 72/2014 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 47 818,05 eur s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 18 312,61 eur od 21. januára 2011 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 430,52 eur od 29. januára 2011 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 18 312,61 eur od 22. februára 2011 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 10 762,31 eur od 22. marca 2011 do zaplatenia a nahradiť žalobkyni trovy konania vo výške 2 869 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 3 164,90 eur. V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa sa domáhala od žalovanej zaplatenia sumy 47 818,05 eur s príslušenstvom titulom dlžného nájomného za nájom nebytových priestorov. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že medzi stranami vznikla 16. marca 2010 riadna zmluva o nájme nebytových priestorov, v zmysle ktorej sa na jednej strane zaviazala žalobkyňa prenechať žalovanej do užívania nebytový priestor a na strane druhej sa žalovaná zaviazala uhrádzať žalobkyni dohodnuté nájomné a služby spojené s užívaním nebytového priestoru. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalovaná si svoju zmluvnú povinnosť riadne a včas neplnila, v dôsledku čoho jej voči žalobkyni vznikol dlh vo výške 173 389,71 eur. Počas trvania nájomného vzťahu žalovaná ako

nájomca vykonala na predmete nájmu stavebné úpravy, čo medzi stranami sporné nebolo. Uviedol, že spornou zostala skutočnosť, či má žalovaná voči žalobkyni pohľadávku pozostávajúcu zo zostatkovej hodnoty stavebných úprav nebytových priestorov vo výške

652 445,71 eur a v prípade, ak takáto pohľadávka existuje, či je spôsobilá na započítanie s pohľadávkou žalobkyne na dlžnom nájmom. Súd prvej inštancie mal za to, že pokiaľ by aj bola preukázaná existencia pohľadávky žalovanej voči žalobkyni, túto pohľadávku nie je v zmysle ustanovenia § 6a ods. 8 zákona č. 278/93 Zb. o správe majetku štátu (ďalej aj „zákon o správe majetku štátu“) možné započítať proti pohľadávke štátu. Pokiaľ preto žalovaná jednostranne započítala svoju (domnelú) pohľadávku voči pohľadávke štátu, tento právny úkon je podľa súdu prvej inštancie v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatný.

Súd prvej inštancie poukázal aj na skutočnosť, že v zmluve bolo výslovne dohodnuté, že žalovaná môže na predmete nájmu na vlastné náklady vykonať stavebné úpravy bez možnosti započítania proti nájomnému alebo požadovania ich náhrady od žalobkyne.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom z 26. januára 2017, sp. zn. 9Co/763/2014, potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Konštatoval, že je správny záver súdu prvej inštancie, že k zániku dlhu žalovanej nedošlo započítaním v zmysle § 580

a nasl. Občianskeho zákonníka, a to s poukazom na ustanovenie § 6a ods. 8 zákona o správe majetku štátu platného a účinného do 30. júla 2012 (t. j. v čase skončenia nájmu), podľa ktorého pohľadávku štátu nemožno započítať jednostranným právnym úkonom. Odvolací súd poukázal na to, že Slovenská filharmónia ako správca majetku štátu, budovy Reduta, v ktorej sa predmet nájmu nachádzal, bola povinná pri prenechaní priestorov do nájmu riadiť sa ustanoveniami zákona o správe majetku štátu, keďže išlo o výkon činnosti vo verejnoprospešnej

a nepodnikateľskej sfére. Uviedol, že v zmysle § 3 ods. 3 citovaného zákona „Majetok štátu, ktorý neslúži a ani v budúcnosti nebude slúžiť správcovi na plnenie úloh v rámci predmetu

jeho činnosti alebo v súvislosti s ním, sa považuje za prebytočný majetok štátu. Správca je povinný s prebytočným majetkom štátu naložiť bez zbytočného odkladu, účelne

a s maximálnou hospodárnosťou v súlade s týmto zákonom a osobitnými predpismi.“ Jednou

z možností je podľa odvolacieho súdu prenechanie prebytočného majetku do nájmu nájomcovi nájmnou zmluvou a celý tento proces sa riadi citovaným zákonom o správe majetku štátu,

čo vyplýva priamo z Preambuly Zmlúv, zo Súhlasu Ministerstva financií z 12. mája 2010,

č. MF/15091/2010-82 (č. l. 24 spisu), a preto je zrejmé, že ide o výkon činnosti regulovaný zákonom o správe majetku štátu.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie, ktoré odôvodnila poukazom na § 421 ods. 1 písm. b/ zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku

(ďalej aj „CSP“), argumentujúc tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Žalovaná má za to, že rozsudok odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, nakoľko doteraz nebola dovolacím súdom vyriešená neaplikácia ustanovenia § 1 ods. 2 zákona o správe majetku štátu, ktoré spod pôsobnosti tohto zákona výslovne vylučuje záväzkovoprávne vzťahy upravené v ustanovení § 488 a nasl. Občianskeho zákonníka a § 261 Obchodného zákonníka, teda aj vzťahy týkajúce sa nájomnej zmluvy a zániku záväzkov započítaním.

Ďalej nebolo podľa žalovanej riešené ustanovenie § 581 ods. 1 Občianskeho zákonníka,

ktoré, na rozdiel od ustanovenia § 97 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom

do 1. januára 1992, pripúšťa aj jednostranné započítanie proti pohľadávke štátu. Rovnako namieta, že nebol doteraz dovolacím súdom riešený čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý pre všetkých, teda aj pre štát, normuje rovnaký zákonný obsah a ochranu vlastníckeho práva, čiže aj rovnakú ochranu legitímnej pohľadávky žalovanej voči žalobkyni za zhodnotenie predmetu nájmu (opak je neprípustným zvýhodnením pohľadávky štátu). Namieta tiež,

že odvolací súd nerešpektoval čl. 144 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“), nakoľko ak bol presvedčený, že treba aplikovať ustanovenie § 6a zákona o správe majetku štátu alebo § 8 zákona č. 374/2014 Z. z., ktoré zreteľne privilegujú štát a diskriminujú súkromné podnikateľské subjekty, mal

iniciovat konanie pred Ústavným súdom Slovenskej republiky ohľadom ich (ne)ústavnosti, v konfrontácii s čl. 1 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy, či s čl. 1 ods. 1 Protokolu č. 1 a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Dodala, že postup odvolacieho súdu, ktorým jej bola vo výsledku fakticky upretá procesná obrana proti uplatnenému žalobnému návrhu, je nutné považovať za rozporný s ústavne zaručeným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Zároveň tým podľa nej došlo k porušeniu čl. 47 ods. 3 ústavy, resp. požiadavky na rovnosť všetkých strán a s ňou spätého princípu kontradiktórnosti konania, pokiaľ boli zohľadnené a vyporiadané námietky iba žalobkyne. Dodala, že nesprávne právne posúdenie môže vyvstať aj v súvislosti so skutkovými zisteniami, a to so spôsobom, akým k nim odvolací súd dospel. Ide podľa nej o prípad rešpektovania zákonom stanovených pravidiel pre hodnotenie dôkazov, vrátane zákazu svojvôle. Na základe uvedeného žalovaná navrhla odložiť vykonateľnosť napadnutého rozsudku a potom ho zmeniť tak, že sa žaloba zamietla.

4. K dovolaniu žalovanej sa vyjadrila žalobkyňa, ktorá uviedla, že dovolanie žalovanej považuje za neodôvodnené a navrhla ho odmietnuť, nakoľko odvolací súd, ako aj súd prvej inštancie posúdili vec správne.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) nezistil splnenie predpokladov pre odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

6. Najvyšší súd následne po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 CSP) a naň oprávnenou osobou (§ 424 CSP), zastúpenou v zmysle § 429 ods. 1 CSP, skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

7. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu, sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012, ktoré sú aktuálne aj za súčasnej procesnoprávnej úpravy).

8. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na príslušnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (rozhodnutia najvyššieho súdu, sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (rozhodnutia najvyššieho súdu, sp. zn. 3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014). Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím) musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch. Ak by dovolací súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 172/03).

9. Naznačenej mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú špecifikované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

10. Nakoľko žalovaná v dovolaní namieta porušenie ústavne zaručených základných práv a slobôd postupom a rozhodnutím odvolacieho súdu, z obsahu dovolania v zmysle ustanovenia § 124 CSP možno usúdiť, že namieta procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, a to porušenie práva na spravodlivý proces, ku ktorému malo dôjsť tým, že jej bola upretá procesná obrana proti uplatnenému žalobnému návrhu. Týmto postupom malo podľa žalovanej dôjsť k porušeniu čl. 47 ods. 3 ústavy, resp. požiadavky na rovnosť strán, pokiaľ boli zohľadnené a vyporiadané námietky iba žalobkyne. Namieta tiež nerešpektovanie zákonom stanovených pravidiel pre hodnotenie dôkazov, zákazu svojvôle.

11. Obsah práva na súdnu a inú právnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 ústavy nespocíva len v tom, že osoba má nemožno brať v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Každé konanie súdu alebo inej orgánu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu alebo inú právnu ochranu (I. ÚS 26/1994). Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorý sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jeho práv a záujmov v tom-ktorom konaní, pričom miera tohto porušenia bude znamenať nespravodlivý súdny proces.

12. Z obsahu dovolania vyplýva, že základom argumentácie žalovanej o porušení ňou označených práv je jej tvrdenie o tom, že odvolací súd rozhodol v jej neprospech tým, že jej bola upretá procesná obrana proti uplatnenému žalobnému návrhu a v spore boli zohľadnené len námietky žalobkyne, čím jej bolo znemožnené viesť kontradiktórne konanie.

13. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy). Táto povinnosť všeobecných súdov vzhľadom na ich postavenie ako primárnych ochrancov ústavnosti a vzhľadom na povinnosť Slovenskej republiky rešpektovať medzinárodne záväzky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv o ochrane ľudských práv a základných slobôd (pozri napr. III. ÚS 79/02) zahŕňa zároveň požiadavku rešpektovania procesných garancií spravodlivého súdneho konania vyplývajúcich napr. z čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 dohovoru v súlade s judikatúrou ESĽP. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 46 ods. 1 ústavy už uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhadu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97, IV. ÚS 195/07).

14. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je teda - okrem práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup k súdu) - aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorá okrem iných procesných záruk kladie dôraz aj na zachovanie kontradiktórnosti konania a „rovnosti zbraní“ (podobne napr. III. ÚS 402/08). Podstatou kontradiktórnosti a s ňou súvisiacou „rovnosťou zbraní“ je, aby všetci účastníci konania mali reálnu možnosť využiť svoje procesné práva predložiť argumenty a reagovať

na „protiargumenty“ protistrany. Osobitne to platí o sporových konaniach, v ktorých stoja proti sebe žalobca a žalovaný a kde sa v celom rozsahu uplatňuje kontradiktórnosť konania (napr. IV. ÚS 42/09, IV. ÚS 147/04).

15. Dovolací súd však v postupe odvolacieho súdu nenašiel porušenie kontradiktórnosti konania, nakoľko strany mali možnosť využiť svoje procesné práva predložiť argumenty a reagovať na protiargumenty protistrany.

16. V danom prípade dovolací súd v dovolaní napadnutom rozhodnutí (obsah ktorého nemožno posudzovať izolovane od rozsudku súdu prvej inštancie, lebo prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok - vid' rozhodnutia Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08) zreteľne vysvetlil jeho podstatné dôvody, citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery, ako i vysvetlil právne úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil. Prijaté závery sú primerane odôvodnené spôsobom zodpovedajúcim platnej právnej úprave v čase rozhodovania, a to § 393 ods. 2 CSP (predtým § 157 ods. 2 O. s. p.). Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že dovolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

17. Pokiaľ žalovaná namietala skutkové zistenia a nedostatočné hodnotenia dôkazov, dovolací súd uvádza, že najvyšší súd už podľa predchádzajúcej právnej úpravy dospel k záveru, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. zakladajúcim prípustnosť dovolania) nebolo nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (porovnaj judikáty R 37/1993, R 42/1993, R 125/1999 a rozhodnutia najvyššieho súdu, sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu, ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

18. Najvyšší súd vyššie uvedené dopĺňa poukázaním na konštatovanie Ústavného súdu Slovenskej republiky v rozhodnutí, sp. zn. IV. ÚS 196/2014 (ktoré sa síce týkalo právneho stavu do 30. júna 2016, je však naďalej aktuálne), v zmysle ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti.

19. Vzhľadom na to, že dovolanie žalovanej nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné, najvyšší súd ho podľa § 477 písm. c/ CSP v tejto časti odmietol.

20. Pretože konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté žalovanou tvrdou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f/ CSP, dovolací súd pristúpil k posúdeniu dovolania aj z hľadiska ďalšieho uplatneného dovolacieho dôvodu uvedeného v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, t. j. že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. K uvedenému dovolací súd uvádza, že uvedený dôvod prípustnosti dovolania predpokladá, že dovolateľ v dovolaní vymedzí práve tú právnu otázku (nie inú, resp. neuvedie žiadnu), od vyriešenia ktorej záviselo dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP dopadá na situáciu, v ktorej určitá právna otázka ešte nebola dovolacím súdom riešená, preto ani nedošlo k vytvoreniu a ustáleniu jeho rozhodovacej praxe.

21. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

22. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. V dôsledku tejto viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

23. V prípade dovolania, prípustnosť ktorého vyvodzuje dovolateľ z § 421 ods. 1 CSP, má viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam. Závery o (ne)prípustnosti dovolania prijíma dovolací súd na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 CSP). Výsledok posúdenia prípustnosti dovolania je teda podmienený tým, ako dovolateľ súdu vysvetlí (konkretizuje), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP). Sama polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu, sp. zn. 2 Cdo 203/2016, 2 Cdo 54/2018, 3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 67/2017, 4 Cdo 95/2017, 7 Cdo 140/2017).

24. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

25. Žalovaná videla uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP

v tom, že doteraz neboli riešené dovolacím súdom nasledovné právne otázky;

25.1. Neaplikácia ustanovenia § 1 ods. 2 zákona o správe majetku štátu, ktoré

spod pôsobnosti tohto zákona výslovne vylučuje záväzkovoprávne vzťahy upravené v ustanovení § 488 a nasl. Občianskeho zákonníka a § 261 Obchodného zákonníka,

teda aj vzťahy týkajúce sa nájomnej zmluvy a zániku záväzkov započítaním. Najvyšší súd k tejto žalovanej vymedzenej otázke, ktorá podľa nej nebola dovolacím súdom riešená, uvádza, že najvyšší súd riešil aplikáciu tohto cit. zákona v zmysle ustanovenia § 1 ods. 1, t. j. poukazuje na subjekty, na ktoré sa vzťahuje zákon upravujúci správu majetku vo vlastníctve Slovenskej republiky vo verejnoprospešnej a nepodnikateľskej sfére, ktorú vykonáva správca majetku štátu, a to aj štátne rozpočtové organizácie a štátne príspevkové organizácie. Najvyšší súd

teda v rozhodovacej praxi uviedol subjekty, ktoré sú v zmysle tohto cit. zákona správcami majetku štátu a prenajímajú prebytočný majetok štátu (rozhodnutia najvyššieho súdu,

sp. zn. 2 Sžo 67/2013, 3 MCdo 17/2007). Dovolací súd dodáva, že Slovenská filharmónia

je správcom majetku štátu v zmysle cit. zákona v spojení s ustanovením § 3 zákona č. 114/2000 Z. z. o

Slovenskej filharmónii, nakoľko Slovenská filharmónia ako príspevková organizácia je právnickou osobou štátu zapojenou do štátneho rozpočtu príspevkom a odvodom (§ 3 ods. 1 zákona č. 114/2000 Z. z.). Podľa § 3 ods. 3 cit. zákona Slovenská filharmónia spravuje majetok vo vlastníctve Slovenskej republiky podľa osobitných predpisov (pozn. dovolacieho súdu: týmto osobitným predpisom je zákon o správe majetku štátu).

25.2. Ustanovenie § 581 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré na rozdiel od ust. § 97 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom do 1. januára 1992 pripúšťa aj jednostranné započítanie proti pohľadávke štátu. V tejto súvislosti najvyšší súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej zákon o správe majetku štátu je vo vzťahu k všeobecnej úprave vlastníckeho práva zakotvený v Občianskom zákonníku osobitným zákonom, ktorý upravuje správu majetku vo vlastníctve Slovenskej republiky, a to vo verejnoprospešnej

a nepodnikateľskej sfére, ktorú vykonávajú správcovia majetku štátu, a to štátne rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie, štátne fondy a verejnoprávne inštitúcie

a iné právnické osoby, ak na základe zákona spravujú majetok štátu. Majetok štátu,

ktorý neslúži a ani v budúcnosti nebude slúžiť správcovi na plnenie úloh v rámci predmetu činnosti alebo v súvislosti s ním, sa považuje za prebytočný majetok štátu. Správca je povinný s prebytočným majetkom štátu naložiť bez zbytočného odkladu účelne a s maximálnou hospodárnosťou v súlade s týmto zákonom a osobitnými predpismi. Podobne je tak tomu

aj v prípade dočasne prebytočného nehnuteľného majetku (viď uznesenie najvyššieho súdu 2 Sžo 67/2013).

25.3. Čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý pre všetkých, teda aj pre štát, normuje rovnaký zákonný obsah a ochranu vlastníckeho práva, čiže aj rovnakú ochranu legitímnej pohľadávky žalovanej voči žalobkyni za zhodnotenie predmetu nájmu

(opak je neprípustným zvýhodnením pohľadávky štátu). Najvyšší súd poukazuje na skutočnosť, že k výkonu vlastníckeho práva a rozsahu dispozičných oprávnení správcami majetku štátu

s a vyjadril v niekoľkých rozhodnutiach. V uznesení, sp. zn. 2 Sžo 67/2013 uviedol, že správca je oprávnený vykonávať vlastnícke práva štátu v medziach zákona ústavne konformným spôsobom. Podrobnejšie vymedzenie a sprísnenie rozsahu dispozičných oprávnení správcov majetku štátu pri prenechávaní majetku štátu do nájmu alebo výpožičky zákonom je v limitoch rešpektovania ústavou upraveného vlastníckeho práva, vrátane čl. 20 ods. 1 druhej vety ústavy. Nájomca a vypožičiatel sa správajú v rámci zákonných limitov správcu majetku štátu

na základe s ním uzavretej príslušnej zmluvy, ktoré sa nelíšia od iných zákonných podmienok (obmedzení) pri vzniku právnych (nájomných a iných) vzťahov, predmetom ktorých je majetok štátu (medzi inými Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 17. januára 2002,

č. k.: PL. ÚS 28/00-41). Podstatou správy majetku štátu je súhrn oprávnení a povinností,

ktoré má správca k jemu zverenej časti majetku štátu, ktoré predstavujú tzv. právo správy,

ktoré je síce odlišné od vlastníckeho práva štátu, je však s ním nerozlučne spojené. Správca pritom nakladá s predmetom správy akoby právom vlastníka, pričom štát ovplyvňuje nakladanie správcov s vlastníckymi právami štátu, prostredníctvom zákonov, to znamená,

že správca je oprávnený vykonávať vlastnícke práva štátu v medziach zákona ústavne konformným spôsobom. Správa majetku štátu je teda právnou formou výkonu základných oprávnení (držať vec, užívať ju a nakladať s ňou), ktoré oprávnenia tvoria obsah vlastníckeho práva štátu. Správca majetku štátu vykonáva správu majetku štátu vlastným menom a na vlastnú zodpovednosť (medzi inými uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. decembra 2008, č. k. 3 MCdo 17/2007).

26. Pokiaľ žalovaná namieta, že nesprávne právne posúdenie môže rovnako vyvstať

aj v súvislosti so skutkovými zisteniami, so spôsobom, akým k nim odvolací súd dospel, najvyšší súd poukazuje na bod 24 tohto uznesenia, najmä na to, že aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku).

27. Napokon, obdobne aj dovolacia námietka žalovanej, že odvolací súd nerešpektoval čl. 144 ods. 2 ústavy v tom zmysle, že ak chcel aplikovať ustanovenie § 6a zákona o správe majetku štátu alebo § 8 zákona č. 374/2004 Z. z., ktoré zreteľne privilegujú štát a diskriminujú súkromné podnikateľské

subjekty, mal iniciovať konanie pred ústavným súdom ohľadom ich (nesúladnosti), nie je právnou otázkou v zmysle § 421 ods. 1 CSP a ani nie je vymedzená v zmysle ustanovení § 431 až 435 CSP. Žalovaná týmto argumentom vyjadrila len svoj nesúhlas s právnym posúdením a postupom odvolacieho súdu. Dovolací súd dodáva, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nemožno považovať za zjavne neodôvodnené a ani za arbitrárne, t. j. také, ktoré by boli založené na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení zákona o správe majetku štátu, Občianskeho zákonníka a Civilného sporového poriadku. Odvolací súd teda vo svojich rozhodnutiach právne vyčerpávajúcim a ústavne súladným spôsobom zdôvodnil, prečo a na základe akých právnych úvah rozhodol. Nakoľko sa neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe a ani neaplikoval ustanovenia právnych predpisov, ktoré by doteraz v rozhodovacej praxi neboli riešené, nemal povinnosť iniciovať konanie pred ústavným súdom ohľadom ich (ne)súladnosti.

28. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd uzatvára, že dovolanie žalovanej ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP v časti nedôvodne namietanej existencie procesnej vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP, ako aj vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalovanej z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP nevyplýva a vo zvyšnej časti pre nevymedzenie právnej otázky relevantnej z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b/ CSP podľa § 447 písm. f/ CSP.

29. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

30. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.